

Фикҳ дарслари (212-дарс) Намозда макруҳ нарсалар (учинчи мақола)

19:00 / 06.01.2023 3919

أَمْهُنَعُ هَلْ لَآ يَضْرِبُ سَابِعِ نُبَا نَع
هَيْلَعِ هَلْ لَآ يَلْصِقُ بِنَلَا نَع
يَلَعِ دُجَسَا نَأُتْرُمُأُ «: لَاقِ مَلْسِ و
رَاشَأُ و - هَبَجَلَا مُظْعَأُ عَبَسِ

، نُبِيَّ دَيْلٍ اَوْ - هِ فَنَّا اِيْلَعِ هِدَيْبِ
، نُبِيَّ مَدَقُّ لَ اِ فَا رُ طَا وُ ، نُبِيَّ تَبُّ كُرُّ لَ اَوْ
«رُ عُّ ش لَ اَوْ بَا يُّ ث لَ ا تِ فُ كَنَ ا لَ وُ
. هَسُّ مَخُّ لَ ا هَا وُ رُ

Ибн Аббос розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Етти аъзо билан: пешона - қўллари билан бурунларига ҳам ишора қилдилар, - икки қўл, икки тизза ва икки оёқнинг учи билан сажда қилишга ҳамда кийимлар ва сочни йиғиштирмасликка буюрилдим», дедилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

9. Имомга хос макон қилиш.

Мисол учун, имомнинг ёлғиз ўзи учун махсус баланд жой қилиб қўйиш макруҳдир. Бу аҳли китобларнинг иши.

، ي رَا صُنْ اَلِ اِ تِ بَا ثِ نُبِيَّ دَعُو نَعِ
- نُبِيَّ رَا مَعِ عَمَ نَا كُ هُنَّا لُ جَرِي نَتَّ دَحِ
- تَمِي قُ اُ فِ ، نِيْ اَدَمُ لِ اِبِ رَسَا يِ
اِيْلَعِ مَ اِقْوُ وُ رَا مَعِ مَدَقُّ تَ فِ ، هَا لُ ص لَ اِ
، هُنْمَ لَ فُ سَا سَا ن لَ اَوْ ي لَ صُ ي نَا كُ دُ

هَيَّيْ دِي يَلَع دَخْ أَفْ ةَفِي دُحْ مَدَقَتَفْ
 هَلْ زَنَا يَّتَحْ رَامَعْ ةَعَبَّتْ أَفْ
 نَمْ رَامَعْ عَرَفْ أَمَلَفْ ةَفِي دُحْ
 مَلَأْ ةَفِي دُحْ هَلْ لَأَقِ هِتْ أَلْ ص
 هَلْ لَأِ يَلْ صِ هَلْ لَأِ لُؤْسَرُ عَمُ سَت
 لُجْرَلْ أَمَّا إِذَا» : لُؤْقِي مَلْ سِ وَ هِي لَع
 عَفْرَأِنْ أَلْ كَمِ يَفْ مُقِي أَلْ فَمُ وَقْلَا
 لَأَقِ ؟ كَلْ ذَوَّحَنْ وَأُ «مِهِمَ أَقَمْ نَم
 تَدْخَأْ نِيحْ كُتْ عَبَّتْ أَلْ لَذِلْ : رَامَعْ
 دُوَادُ وَبَأْ هَاوَرُ . يَدِي يَلَع

Адий ибн Собит Ансорийдан ривоят қилинади:

«Бир киши менга айтиб берди. У Аммор ибн Ёсир билан Мадоинда бўлган экан. Намозга иқома айтилди. Аммор олдинга ўтиб, дўконда туриб, одамларга имомлик қилди. Одамлар ундан пастда эдилар. Ҳузайфа унинг олдига бориб, қўлидан тутди. Аммор унга эргашди. Ҳузайфа уни пастга туширди. Аммор намозидан фориғ бўлганида Ҳузайфа унга:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг «Қачон киши бир қавмга имом бўлса, уларнинг маконидан баланд турмасин», деганларини ёки шунга ўхшаш сўз айтганларини эшитмаганмидинг?» деди.

«Шунинг учун қўлимдан тутганинда сенга эргашдим-да», деди Аммор».

Абу Довуд ривоят қилган.

10. Масжидда туриб, меҳробга сажда қилиш бундан мустасно.

Бунда аҳли китобга ўхшашлик йўқ.

11. Олдиндаги сафда жой бўлатуриб, кейингисига туриш.

هُنَعُ هَلَلَا يَضَرَّ رَكَبَ يَبَا نَعُ
عَكَارَ وَهُوَ يَبْنَلَا إِلَا يَهْتَنَانَا
فَصَلَا إِلَا لَصَي نَأَلْبَقَ عَكَرَفُ
هَلَلَا يَلَصَّ يَبْنَلَلَا ذَرَكَدَفُ
هُلَلَا كَدَازُ «لَا قَفُ، مَلَسُو هِيَلَعُ
يِرَاخُ بَلَا هَاوَرُ. «دُعَاتُ أَلَوُ، أَصْرَحُ

Абу Бакра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«У Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам рукуъ қилиб турганларида масжидга етиб келди. Сафга етиб боришдан олдин рукуъ қилди. Кейин буни Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга айтган эди, «Аллоҳ иштиёқингни зиёда қилсин, аммо бошқа қайтарма», дедилар».

Бухорий ривоят қилган.

12. Намозхоннинг кийимида, саждагоҳида ва орқа ҳамда остидан бошқа тарафларида ҳайвон сурати бўлиши макруҳдир.

Бу ҳолатларда намознинг макруҳ бўлиши суратга чўқинадиганларнинг ибодатига ўхшаб қолишидандир. Шунинг учун ҳам сурат хорланадиган жойда, намозхоннинг оёғи остида ва ўтирадиган жойида бўлса, макруҳ эмас. Намозхоннинг орқасидаги суратнинг ҳам зарари йўқ.

Жумлада «ҳайвон сурати» дейилишидан жонсиз нарсаларнинг сурати бўлса, зарар қилмаслиги англашилади.

13. Сурат жуда кичик бўлса ёки боши ўчирилган бўлса, майли.

Узоқдан қараган одам нималигини ажрата олмайдиган даражада жуда кичкина суратлар бўлса, намозга зарар қилмайди. Шунингдек, жонли нарсанинг суратида боши бўлмаса ҳам зарари йўқ. Бунинг далили қуйидаги ҳадисдир:

لُؤْسَرٌ يَلْعَلْ خَدٌ: شَيْءٌ تَلْأَقُو
يَلْءَوَهَسُ تُرْتَسُ دَقُو ۞ هَلْ لْ
هُ آرْ أَمْلَفُ، لِي ثَامَتِ هِي فِ مَ أَرْقَبِ
أَيُّ «: لْأَقُو، هُهُجَّ وَ نُّوَلَّتْ وَ هَكَتَه
ذَنْعَ أَبْأَدَعِ سَأْنَلْأُ دَشَأُ، ءَشَيْءٌ أَع
نِي ذُّلْأِ ءَمَّأَيِ قُلْأِ مَوْيِ هَلْ لْ
تَلْأَقُ. «هَلْ لْأَقُلْ خَبَ نُوَهَاضِي
هُنْمَ أَنْ لَعَجَفُ هَ أَنْ عَطَقَفُ: ءَشَيْءٌ أَع
نِي تَدَاسُو وَ أٌ ءَدَاسُو

Оиша розияллоху анҳо айтди:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам олдимга кирдилар. Мен токчамга нафис парда тўсиб қўйган эдим. Унда суратлар бор эди. У зот уни кўришлари билан тортиб олдилар ва ранглари ўзгариб:

«Эй Оиша! Аллоҳнинг ҳузурида қиёмат куни энг ашаддий азобга учрайдиганлар Аллоҳнинг яратганига ўхшатишга уринганлардир», дедилар».

Оиша айтади:

«Шунда биз уни бўлиб, битта ёки иккита болиш қилиб олдик».

Мазкур пардадаги суратлар жонли нарсаларнинг суратлари эканлиги шубҳасиз. Аввал ҳам айтиб ўтилганидек, мусулмон кишининг уйида жонли нарсаларнинг сурати бўлмаслиги лозим. Жумладан, ўша сурат пардада бўлса ҳам жоиз эмас.

Аммо кесилган, йиртилган ҳолда болиш ёки шунга ўхшаш оёқ ости бўладиган нарсаларда бўлса, жоиз.

(Давоми бор)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди